

Personalens bemötande av vårdnadshavare inom småbarnspedagogiken i ett genusperspektiv

– en kvalitativ studie av föräldrars upplevelser

Elma Bajic & Petra Fors

Examensarbete för Socionom (YH)-examen

Utbildning till Socionom

Vasa 2022

EXAMENSARBETE

Författare: Elma Bajic & Petra Fors

Utbildning och ort: Det sociala området, Vasa

Inriktning: Småbarnspedagogik

Handledare: Susanne Jungerstam & Ralf Lillbacka

Titel: Personalens bemötande av vårdnadshavare inom småbarnspedagogiken i ett genusperspektiv – en kvalitativ studie av föräldrars upplevelser

Datum: 24.11.2022 Sidantal: 39 Bilagor: 2

Abstrakt

Syftet med vårt examensarbete är att undersöka om vårdnadshavarnas upplevelser med personalens bemötande skiljer sig beroende på vårdnadshavarens kön. I grunden för planen för småbarnspedagogik står det att man ska främja jämställdhet, likabehandling, och värdesätta båda vårdnadshavarnas åsikter, synpunkter och initiativ. Vi ville med den här undersökningen se ifall det här uppfylls.

Våra frågeställningar är, får båda vårdnadshavarna lika mycket information om barnets vardag och om verksamheten? Bliar vårdnadshavarna bemötta på samma sätt? Är personalen lyhörd och närvarande till båda könen av vårdnadshavare? Förväntas det olika beroende på könen? Påverkas personalen av könsroller och agerar efter dem?

I teoridelen har vi tagit upp om betydelsen av kön och genus samt genusroller. Vi har även sett tillbaka i historien, hur förväntningar på män och kvinnor har sett ut, samt hur förväntningarna och rollerna har utvecklats i samhället. Resultatet på vår undersökning visar att personalen nog bemöter, inkluderar och informerar båda vårdnadshavarna, som ofta sker med hjälp via olika digitala kommunikationsmedel. Dock kom det fram att ett par av föräldrarna upplever att det finns brister i bemötandet på vissa daghem, men de bristerna skiljer sig inte mellan könen.

Språk: svenska

Nyckelord: genus, könsroller, vårdnadshavare, personal, småbarnspedagogik, kommunikation, bemötande

BACHELOR'S THESIS

Author: Elma Bajic & Petra Fors

Degree Programme: Social welfare, Vasa

Specialisation: Early childhood education

Supervisor(s): Susanne Jungerstam & Ralf Lillbacka

Title: Staff treatment of parents in early childhood education from a gender perspective
– a qualitative study of parents' experiences

Date 24.11.2022 Number of pages: 39 Appendices: 2

Abstract

The purpose of our thesis project is to investigate whether guardians experience differences in treatment from staff based on the guardian's gender. The bases of the early childhood education plan are to promote equality, equal treatment, and value the views and initiatives of both guardians. With this study, our goal was to see if this is fulfilled.

Our research questions are, do both guardians receive the same amount of information about the Childs' everyday life and activities? Are the guardians treated in the same way? Are the staff responsive and present to both sexes of guardians? Do staff expectations differ depending on the genders of the guardians? Are the staff influenced by gender roles and do they act upon them?

In the theory section, we discussed the importance of gender, sex, and gender roles. We have also compared what expectations of men and women have looked like historically and how those expectations and roles have developed in society. The results of our research show that the staff does respond to, includes, and informs both guardians equally, often with the help of various means of digital communication. However, it was found that a couple of the guardians feel that there are shortcomings in the treatment of guardians in some daycare centers, but those shortcomings do not differ between their genders or sexes.

Language: swedish

Key words: gender, gender roles, parents, staff, early childhood education, communication, treatment

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
2 Syfte och frågeställningar	2
3. Genus, kön och roller.....	2
3.1 De tidigare synsätten och förväntningar på könsrollerna	4
3.2 Olikheter mellan könen.....	7
3.3 Könsteori.....	9
3.4 Könsteorikritik.....	11
4. Bemötande/kommunikation.....	12
4.1 Vardagliga samtal som sker i småbarnspedagogiken.....	16
4.2 Möten i tamburen.....	17
4.3 Föräldramöten	17
4.4 Utvecklingssamtal	18
5. Metod	18
5.1 En kvalitativ undersökning	18
5.2 På detta sätt beaktar vi validitet och reliabilitet	20
5.3 Urval av respondenter	21
5.4 Intervjuerna	21
5.5 Analysering.....	22
6. Resultatredovisning av intervjuerna	22
6.1 Bemötande.....	23
6.2 Information/diskussion	24
6.3 Närvaro och lyhördhet	28
6.4 Förväntningar.....	30
6.5 Annat.....	31
6.6 Gott bemötande enligt respondenterna.....	32
6.7 Respondenternas tillfredsställelse av bemötandet	33
7. Slutdiskussion	34
Referenser	38

1. Inledning

Genus är ett begrepp som i dagens samhälle blivit allt mera vanligt och man är mera medveten om dess betydelse och roll. Inte minst inom småbarnspedagogiken har man blivit mera medveten om det, både när det gäller barnen och vårdnadshavarna. Är detta något som endast finns skrivet i olika styrdokument eller följer man detta i den verkliga vardagen inom småbarnspedagogiken? Vi kommer i det här examensarbetet att intervjua vårdnadshavare och analysera deras upplevelser, när det kommer till hur personalen bemöter dem ur ett genusperspektiv. Fokuset ligger på kontakten mellan vårdnadshavare och personalen från vårdnadshavarnas perspektiv.

I Grunderna för planen för småbarnspedagogik står det att småbarnspedagogiken ska ge stöd till vårdnadshavarna, samt skapa ett förtroende till dem för ett gott målinriktat samarbete och kommunikation som ska ske dagligen. (Davidsson & Juslin, 2021, s. 9)

I grunderna för planen för småbarnspedagogik står det också att verksamheten ska vara en sådan kultur som ska vara inkluderande, främja likabehandling samt delaktighet och jämställdhet. Man ska värdesätta både barnens, personalens och båda vårdnadshavarnas åsikter, synpunkter och initiativ. Barn och vårdnadshavare ska ha möjlighet till verksamhetens planering, genomförande och utvärdering. Man ska undvika stereotypiska antaganden, och småbarnspedagogikens verksamhet ska vara genussensitiv. Barnen ska uppmuntras av personalen att göra val oberoende av kön, stereotypiska normer eller rollmönster, och förväntningar. (Utbildningsstyrelsen, 2018, ss. 31-32)

Samarbetet med vårdnadshavarna är viktigt för barnets utveckling, och lärande. Detta samarbete ska grundas på jämlik kommunikation, ömsesidig respekt och förtroende. Vårdnadshavarna ska vara med för att bygga upp mål, värderingar och ansvar. Personalen och vårdnadshavarna utbyter information som gäller barnets dagliga upplevelser, erfarenheter och utveckling, detta är en viktig handling som spelar roll i samarbetet. (Utbildningsstyrelsen, 2018, ss. 35-36).

Davidsson & Juslin (2021) hänvisar till Lagen om småbarnspedagogik (540/2018), arbetsroller och arbetsfördelning att socionomen inom småbarnspedagogiken ska kunna samarbeta med vårdnadshavare och nätverk. (Davidsson & Juslin, 2021, s. 6)

2 Syfte och frågeställningar

Vår undersökning handlar om att se om och hur personalens bemötande av vårdnadshavare skiljer sig åt i ett genusperspektiv. Vårt forskningssyfte är att undersöka om vårdnadshavarnas upplevelser med personalens bemötande skiljer sig åt beroende på vårdnadshavarens kön.

Frågeställningarna vi har utgått efter är:

- får båda vårdnadshavarna lika mycket information om barnets vardag och om verksamheten?
- blir vårdnadshavarna bemötta på samma sätt?
- är personalen lyhörd och närvarande till båda könen av vårdnadshavare?
- förväntas det olika beroende på könen?
- påverkas personalen av könsroller och agerar efter dem?

3. Genus, kön och roller

Begreppet kön är ett nyanserat begrepp. Man kan prata om juridiskt kön som definieras vid födseln eller genom en könsbekräftande behandling. Biologiskt kön används när man pratar om anatomi, kromosomer och hormoner, d.v.s. kroppsliga dimensioner av kön. När man pratar om normer, förväntningar och betydelser som kopplas till kön så hör de alla under socialt kön. (Institutet för hälsa och välfärd, 2022)

Genus används för att beskriva att kön inte är ett lättolkat begrepp. Att kön blir socialt konstruerat med tid och rum. Genus kan skilja mellan kön, sexualitet och etnicitet, vilket begreppet kön inte gör. (Institutet för hälsa och välfärd, 2022)

Inom sociologin, så ser man olika på kön och genus. Kön anses som det biologiska skillnaderna, som kvinnans livmoder, och mannens och kvinnans olika könsorgan. Genus definieras som det sociala, det kulturella, och psykologiska skillnaderna mellan kvinnor och män. Sociala konstruktioner avgör vad som är manligt och kvinnligt. (Giddens & Sutton, 2021, s. 384).

Att ta tag i en roll är ett koncept som är taget från teatern. Dessa roller ska man som skådespelare ta på sig, men har friheten att tolka rollen som man vill. Dock måste man fortfarande uppfylla det som förväntas av sin roll och följa det skrivna manuset. Detta liknar de könsroller som vi har mellan kvinnor och män, som samhället och kulturen förväntar sig av oss. (Eriksson & Gottzén, 2020, s. 10).

I mitten på 1950-talet började man använda begreppet genus i teorier som grundade sig på kön. Detta började som artiklar som handlade om genus roller, om personer som inte kunde kategoriseras som ett visst kön. De som började med detta var psykiatrikern John Money, och hans kollegor Joan och John Hampson. Money lånade roll begreppet av Parsons, och kom då fram till det nya begreppet *genusroll*, som då blev *gender*, eller genus på svenska. (Eriksson & Gottzén, 2020, s. 20)

Begreppet kön fokuserar sig alltså till biologin, könen man eller kvinna. Begreppet genus fokuserar sig på hur individen uppfattar sig själv, omfattar även individens beteende, intressen, begär och tal. Då man började skilja på genus och det biologiska könet kom man fram till att genusroller påverkades efter individen blivit född, en roll som individen blivit upplärd att följa. Detta visade alltså att genusrollen inte nödvändigtvis hade någonting att göra med vilket biologiskt kön individen blivit född till. Barnen lär sig sin genusroll via inläring utifrån, redan från sin födsel. Denna inläring kan påverkas av många faktorer, såsom vilket pronomen man använder till individen, vilka kläder man klär barnet i, vilken hårfrisyr barnet har, och andra könsbestämda förväntningar man lägger på barnet. Genusrollen är inte helt skriven i sten, den går alltså att förändra, men inte helt elimineras. Genusbegreppet har också termer som *maskulin och feminin*. Men de är inte kopplade till ett visst kön, utan kan beröra genus i allmänhet. (Eriksson & Gottzén, 2020, s. 20)

3.1 De tidigare synsätten och förväntningar på könsrollerna

När man går bakåt i historien och tittar på hur forskningen inom det här området börjat och utvecklats så började det hela på slutet av 1800-talet och början på 1900-talet. Då etablerade man ämnet "skillnader i psykologiämnets historia". Två större händelser påverkade förloppet under den här tiden och det var framväxten av evolutionsteorin och det ökade kravet på juridiska rättigheter för kvinnor samt kvinnorörelsens framväxt. På den tiden framställdes den västerländska vita mannen som den högst utvecklade och intelligentaste organismen. Kvinnan ansåg man däremot att hade mindre utvecklad hjärna och kropp. Detta enligt dåtidens evolutionsteori. (Magnusson & Marecek, 2010, ss. 21-22)

Det har forskats aktivt inom psykologiska könsskillnader mellan kvinnor och män sedan 1900-talet. Det har även uppstått en hel del konflikter p.g.a. det här eftersom olika forskare har sett olika på kön, genus och andra skillnader mellan män och kvinnor. Den här typen av forskning har även fått en del kritik eftersom den anses förenkla synen på män och kvinnor avsevärt. (Magnusson & Marecek, 2010, s. 21)

Man ansåg på 1800- och 1900-talet att kvinnorna av naturen var gjorda för ett liv i hemmet, att föda barn och ta hand om dem samt ta hand om resten av familjen. Man ansåg också att kvinnor utsatte sig för en allvarlig risk för både kroppsliga och psykiska skador ifall de utbildade sig på högre nivå eller steg ut i det offentliga livet. Deras givna plats var alltså i hemmet. (Magnusson & Marecek, 2010, s. 23)

Det här tankesättet syntes sedan också inom forskningen inom den tidiga psykologin. Forskarna inom det här området utvecklade olika sätt att forska på för att uppnå önskade resultat. Det önskade resultatet var att bevisa att det nog finns avvikande skillnader mellan män och kvinnor och att kvinnor därför inte heller borde utbilda sig och studera. Magnusson och Marecek (2010) hänvisar till Hall (1907) och Woolley Thompson (1910/1914) att det även fanns andra inom forskningen som ville motbevisa det här. Det var det feminister inom psykologiämnets som ville bevisa att det huvudsakligen bara fanns få evolutionsbaserade skillnader mellan män och kvinnor. De manliga forskarna försökte hitta stora skillnader som "bevis" medan de feministiska forskarna försökte motbevisa detta. (Magnusson & Marecek, 2010, s. 24)

Den här s.k. första fasen av psykologisk forskning om könsskillnader inträffade på samma gång som psykologi etablerades som vetenskapligt ämne. Därför verkar det också sannolikt att tankesättet om män och kvinnor, med utgångspunkt i könsskillnader byggdes in i ämnets sätt att studera och tänka om kön och genus redan från början. Det är dock också något som hänger kvar ännu, på samma sätt som det faktum att man vill bevisa att det finns stora skillnader eller nästan inga skillnader alls mellan könen idag. (Magnusson & Marecek, 2010, s. 24)

Kvinnan har alltid haft på sig en viss roll i samhället som en omsorgstagare. Ofta har kvinnan i samhället haft ett arbete som är relaterad till moderskapet, eller omsorg för sjuka och äldre. Ofta var det tidigare så att kvinnan skulle stanna hemma och ta hand om barnen medan mannen var på arbete för att försörja familjen. Detta betydde att kvinnan var ekonomiskt beroende av mannen. Detta ansågs som en stabil familjeform (Fink & Lundqvist, 2009, ss. 12-14).

Mellan det sena 1960-talet tills nutida 2000-talet har familjeformen ändrat, och man har utvecklat sociala rättigheter, familjelagstiftningar, och erbjuder mera individuella förmåner. Detta för att både kvinnor och män ska kunna vara ekonomiskt självständiga. (Fink & Lundqvist, 2009, s. 90).

På 1960-talet kunde samhället använda jämställdheten till sin fördel. Tillexempel kunde man använda den för att trygga resursen för tillräckligt med arbetskraft, och ekonomiska inkomster. Man ville också skapa mera jämlikhet inom familjerna. (Fink & Lundqvist, 2009, ss. 57-58).

I Skandinavien höll man på att utarbeta nya äktenskapslagar med fokus på jämlikhet på 1914-talet. Frågan var den att hur skulle man skapa en jämlikhet men ändå hålla en skillnad mellan män och kvinnor. Det var inte meningen att kvinnorna skulle ut till arbetslivet, utan mera att hon skulle bli mera värdesatt för de arbeten hon gjorde inom hemmet. Bilden av hustrun var som en person som skulle fungera som mannens medhjälpare, och som skulle ta hand om hans barn. Astrid Stampe Feddersen som var ordförande för dansk kvindesamfund var med på detta möte om dessa frågor 1914. Feddersen menade att kvinnans roll var att vara en moder och en fru. Med detta menade Feddersen att kvinnans

roll i samhället skulle värderas högt vid männens sida, eftersom det är ett privilegium att vara en moder. Att gifta, men även ogifta kvinnor skulle bli en större del av samhället och de skulle få mera mänskliga rättigheter. Feddersen ville skapa ett oberoende för kvinnor genom en ordentlig arbetsfördelning i samhället. Åren 1922 och 1925 blev lagarna i kraft om att man och kvinna är lika inför lagen, och att mannen och kvinnan måste utgå från samma lagar och ansvar som gäller sina barn men också att stärka positionen för modern. Detta betydde att både mannen och kvinnan har ansvar att försörja familjen, vilket man kunde göra med arbete i hemmet eller på en arbetsplats utanför hemmet. Nu kunde också makarna dela upp sin egen egendom. Hustrun skulle få rätten att få ekonomiskt stöd under äktenskapet, vilket gjorde större skillnader om äktenskapet skulle upphöra. Förstås var det vissa medlemmar som inte var förtjusta i de nya ändringarna, och de protesterade mot detta. Orsaken varför de var missnöjda med att det skulle ske en förändring i lagstiftningen var att de var rädda att patriarkatet skulle försvinna helt. De tolkade också lagstiftningen som ett hot som skulle gå emot de naturliga skillnaderna och relationen mellan man och kvinna. Det var dock inte tillräckligt med medlemmar i samhället som var emot denna lag, och partierna ställde sig bakom den nya lagstiftningen, som gjorde att lagen gick igenom och togs i bruk 1922 och 1925. (Fink & Lundqvist, 2009, ss. 62-65).

Som tidigare sagts så var den nya lagen grundad på sådant sätt att både mannen och kvinnan nu var skyldiga att försörja eller bidra till hemmet. Det kunde göras både med pengar och med hushållssysslor. Det förekom fortfarande skillnader i könsroller, även fast kvinnans position nu blivit mera betydelsefull, och fått mera rättigheter. Dessa rättigheter för kvinnan ändrades baserat på att hon ska fungera som ett sätt att komplettera mannen. Kvinnorna arbetade ofta med hushållsarbete som ansågs som lämpligt, och som medförde kvinnorna formella ekonomiska och formella medborgerliga rättigheter under ett äktenskap, men också vid en skilsmässa. Ofta blev det på sådant vis att mannen var huvudförsörjare och kvinnan hemmafru. Fram till 1960-talet såg man mannen som främste partner gällande namnfrågor, skattesystem och nationalitet. Men i stället uppstod det situationer där kvinnorna hamnade att ta större ansvar angående sin modersroll. Det fanns alltså fortfarande skillnader mellan könen. (Fink & Lundqvist, 2009, ss. 66-67).

Den tidigare modellen ansågs som jämlik, men att kvinnorna jobbade i hemmet och mannen jobbade på en annan arbetsplats, började få en annan syn mot sig då man började jämföra dessa. Nu på senare år är det allt vanligare att även kvinnor jobbar utanför hemmen och samlar in inkomster till hushållet. Men ännu är det inte total jämlikhet, eftersom kvinnor fortfarande förväntas ta sig an hushållsarbete och barnomsorg, mera än männen. Det gör att ofta är det kvinnorna som får en större belastning att sköta både hushållet samt arbetet utanför hemmet. Detta gäller mera då man pratar om så kallade kärnfamiljer d.v.s. att familjemedlemmarna består av pappa, mamma och barn. (Giddens & Sutton, 2021, ss. 232-233)

3.2 Olikheter mellan könen

De flesta könsteoretikerna menar att ingen av oss människor föds som manlig eller kvinnlig. Det är något som vår omgivning börjar forma efter att det har konstaterats vilket könsorgan man fötts med. Det börjar redan i ung ålder med val av kläder, leksaker och aktiviteter till barnet beroende på könet. Flickan får klänningar, leksakskök, vispar och kastruller medan en pojke får bilar, traktorer och en supermandräkt. Det som många sedan glömmer eller inte är medvetna om är ju det, att det här fortsätter livet ut. Vi formas och saker och ting händer utifrån det kön vi tillhör till. Det pratas också om att saker och intresseområden kan kategoriseras som manliga och kvinnliga. (Elvin-Nowak & Thomsson, 2003, ss. 21-22)

Det som kan påverka olika skillnader i beteendemönster som sker mellan pojkar och flickor kan vara socialiseringen. Barnen brukar vid tre års ålder se de olika könsskillnader och sortera sig därefter. Barnen härmar både vuxna och andra barn som kan vara deras vänner, och därefter börjar följa och skapa en könsidentitet. Det som är intressant är att barn ofta har sina egna preferenser om vilken leksak de väljer att leka med, innan de byggt upp och märkt av könsskillnader, till exempel att en pojke föredrar att leka med en bil. I detta finns det förstås undantag. (Lafreniere, 2011, s. 474).

Manlighet och kvinnlighet som kategorier är skapade produkter eller abstraktioner. Inget är manligt eller kvinnligt från början. Det är områden som har formats med tiden, och som vi idag kanske anser att är mera manligt eller kvinnligt som till exempel att sy och smink.

Det blir i slutändan till och med också som mallar för hur män och kvinnor ska vara och vad de ska göra. När de två könen sedan möts i olika sammanhang så blir också olika frågor och påståenden aktuella, till exempel hur vi klär oss, betar oss med mera och vad som är korrekt i just det sammanhanget. (Elvin-Nowak & Thomsson, 2003, ss. 23-24)

Kvinnorna ska vara lika männen men ändå nog kunna ta för sig och kräva sin plats. Det får dock inte bli för mycket, att de blir för manliga enligt omgivningen. Könsmaktssystemet ser mannen som normen och säger att kvinnor ska likna männen men inte för mycket. Samma gäller männen. De ska förbli män men inte få bli för lika kvinnorna. Det här systemet säger att om kvinnorna bara ägnade sig åt familj, vård och omsorg som de anses vara bäst lämpade för, så skulle det inte vara några problem. Ytterligare borde de överlåta all samhällsstyrning och ekonomiska delar till männen. (Elvin-Nowak & Thomsson, 2003, ss. 51-52)

Finns det faktiskt psykologiska skillnader mellan kvinnor och män då? Ofta tänker man nog att skillnader finns, men man är inte alltid överens om vad orsaken till skillnaderna är. Män och kvinnor gör saker på olika sätt. Klädsel och uppförande skiljer sig också åt mellan de två könen. Männen motionerar för att öka sin kroppsstorlek medan kvinnor vill bli mindre. Listan kan göras lång. En del säger att män och kvinnor gör och betar sig på olika sätt eftersom de är olika, på olika grundläggande och medfödda sätt. Det här kallar man för essentialism. Andra säger däremot att skillnaderna inte beror på det utan på socialisationsmönster och socialt tryck. (Magnusson & Marecek, 2010, s. 27)

Vanligtvis kan det hända att män eller pojkar känner att de inte kan vara med och ge en känslomässig intimitet, eller den omsorg som i dagens läge blir mera modern att visa inom familjen. Nödvändigtvis bidrar inte maskuliniteten i själva hemmet, som den kan bidra i politiken, sport, eller affärer. Genom att studera pojkar och män, kan man analysera deras roller i familjen, och se hur den rollen har förändrats och fortsätter att göra det. Dock måste man även ha i åtanke att begreppet familj har också haft olika tolkningar mot sig. Med det förändras även de roller som vi tar an. Det sociala, politiska, ekonomiska, och personliga förhållanden är det som har en inverkan på hur man definierar en familj, och därmed dess roller. Till exempel var det tidigare vanligt att man såg mannen som självständig, och aktiv,

medan kvinnans roll var mera passiv, och beroende på mannen att fullborda henne. Männens roll skulle framgå mera aggressiv, och konkurrenskraftig. Medan kvinnan skulle öva sig på att ta hand om hushåll. (Kimmel, Hearn, & Connell, 2004)

Könsrollsinlärning sker omedvetet från att människan är ett spädbarn. Det finns tendenser av män och kvinnor runt barnet att de behandlar barnen olika beroende på könet som barnet har. Redan att barnet känner de dofter av olika parfymer gör att barnet förknippar olika dofter till olika kön. Barnet märker även visuella systematiska skillnader under en tidig ålder, såsom kläder och hårfrisyrer. (Giddens & Sutton, 2021, ss. 204-205)

Giddens och Sutton (2021) hänvisar till Carol Gillian (1982), som i sitt arbete har en fokus på om hur män och kvinnor föreställer sig själva. Vilken bild de har av sig själv, men också om deras kunskaper och färdigheter. Generellt presenterar sig kvinnor om deras personliga relationer, och deras färdigheter att ha hand om och hjälpa andra. En fråga som Gillian (1982) ställde var att, vad betyder det att säga då något kan förekomma moraliskt rätt eller fel? De flesta män pratade om plikt, rättvisa, och frihet för individen. Medan de flesta kvinnor pratade om att ge ut en hjälpande hand. Kvinnorna har visat en självbild med grund för att se till att andras behov tillfreds, mera än en stolthet över sig själv och sina olika presentationer. (Giddens & Sutton, 2021, ss. 205-206)

3.3 Könsteori

Att män och kvinnor har olika arbetsfördelningar, har och göra med biologiska orsaker. Att man gör de uppgifter i samhället som "passar en biologiskt bättre". En antropolog som hette George Murdock, tyckte att det är praktiskt taget lämpligt och bekvämt att det är kvinnorna som tar hand om hushållet i hemmen, samt att ta hand om barnen. Att männen är bättre lämpade att arbeta och få en inkomst utanför hemmet. Det har visat sig att många olika kulturer använder sig av samma eller liknande modell som denna. Att det är ett förnuftigt sätt att arrangera ett samhälle på. Feminister har dock gett detta stark kritik och menar att det egentligen inte finns biologiska förklaringar till roller som denna modell påstås grundas på. Utan att man konstruerat dessa roller för mannens bekvämlighet. (Giddens & Sutton, 2021, ss. 390-391)

Giddens & Sutton (2021) hänvisar till Zammuner (1986) som gjorde en studie var det var barn mellan sju och tio år. Denna studie gjordes i Italien och Nederländerna. Zammuner (1986) analyserade barnens men även föräldrarnas inställning till leksaker. Dessa leksaker var typiska stereotypiska manliga och kvinnliga leksaker, men även sådana som inte anses som köns kodat. Barnen och föräldrarna fick i uppgift att sortera leksakerna till en hög som anses vara mera manligt, och en annan som anses vara mera kvinnligt. Det visade sig att barnen och de vuxna var långt eniga. Men i snitt valde de italienska barnen att leka med könskodade leksaker, då de nederländska barnen valde mera könsneutrala leksaker. Men som många andra studier visat, valde flickorna från båda länderna mera könsneutrala eller så kallade pojkleksaker i större utsträckning. Pojkarna valde i större utsträckning att leka mera med "pojkleksaker" än "flickleksaker". Det visar sig tydligt att könsocialisationen är stark och att det finns risk om att någon blir upprörd om dessa roller inte följs, eller att man utmanar dem. Det förväntas att då man fått ett kön, ska man följa de regler och roller som kommer med att vara en man eller kvinna. (Giddens & Sutton, 2021, s. 205)

Eriksson & Gottzén (2020) hänvisar till Parsons (1955/1986) att det finns subsystem i samhället men också i familjen. Att det finns olika uppgifter och roller beroende på kön. Att pappors roller handlar om att tillsammans med mamman fostra, socialisera, berätta om normer och värderingar till barnen. Men att pappan inte har samma självklara naturliga relation till barnet som mamman har. Parsons (1955/1968) menar att det beror på att mamman går igenom graviditeten och ammar barnet som gör att det bildas ett speciellt band mellan dem. Detta bidrar till ansvaret om försörjning utifrån hemmet lutar mera på pappan än mamman. Detta är ett system som gör att familjer kan anpassa sig till arbets- och familjelivet i det moderna samhället. Att då mannen tar på sig rollen och arbetar, och kvinnan tar på sig rollen och tar hand om barnen och hemmet, så blir familjen flexibel, och anpassad till arbetsmarknaden, på samma gång som man uppnår stabilitet och trygghet för individerna i familjen, och i hemmet. Parsons (1955/1968) tar dock upp att detta system kan skapa problematik för unga pojkar i hemmet, var det ofta endast är mamman som är hemma. De unga flickorna får sin kvinnliga förebild, som är mamman. De unga flickorna kan lära sig av deras mamma hur man tar hand om ett hem. Medan de unga pojkarnas manliga förebild ofta är frånvarande och kan inte visa och lära pojkarna om sina uppgifter.

Som dessutom även kan vara svåra att förstå. Detta kan leda till att pojkarna kan ta mera distans från sin moder, och bli mera feminina av sig än vad deras roll är menat för dem. Då det kommer fram en situation var de känner ett behov av att bevisa sin maskulinitet uppstår, kan de bli aggressiva, och ta till med våld menar Parsons (1955/1968). (Eriksson & Gottzén, 2020, ss. 11-12)

Könsmaktssystemet fungerar utifrån två principer. Den manliga normen och isärhållandet. Isärhållandet, menar man just vad namnet säger, att hålla isär olika typer av människor. De normala och onormala kunde t.ex. hållas isär genom att man placerade de onormala på mentalsjukhus. Lika tänker man om män och kvinnor. Det här "förverkligas" genom att man har skapat och skapar yrken för män och yrken för kvinnor, åtminstone i den graden att det är en av könet som dominerar inom just det yrket. Kvinnor gör sina saker och män sina. Kvinnor bildas på ett vis medan män bildas på ett annat. Den manliga normen är då den andra principen. Med den här principen menar man att det som anses manligt också anses mera "normalt" och även mer eftersträvansvärt. Männerna tycks vara lite bättre än kvinnorna och även uppfattas som sådana både av sig själva, men också av andra. (Elvin-Nowak & Thomsson, 2003, ss. 46-50).

3.4 Könsteorikritik

Könsrollernas grunduppgift är att kunna komplettera varandra, för att få vardagen att rulla, eller göra vardagen mera praktisk. Problematiken är dock att detta kan medföra en maktskillnad i hemmet. Mannen är ofta den som får in en inkomst via hans arbete utanför hemmet. Medan kvinnans arbete i hemmet ofta är obetalt och inte synliggörs på samma sätt. Även om kvinnan skulle skaffa sig ett arbete utanför hemmet, och hon inte skulle klara av att kombinera arbete, hushåll och familj, så kan det tolkas som att hon hamnat ut för en rollkonflikt. Eftersom det inte var tänkt att hon skulle arbeta utanför hemmet. Man gav också kritik för könsrollerna eftersom man kan utföra handlingar som inte hör till sin könsroll. Människan ska kunna vara en individ som inte är bunden till en enskild könsroll beroende könet, dvs, man eller kvinna. (Eriksson & Gottzén, 2020, ss. 13-14).

Könsroller och könsskillnader är inte endast för männens fördel. Männen råkar också ut för olika konsekvenser. Den dåvarande socialdemokratiske statsministern i Sverige Olof Palme beskrev könsroller som en uniform. Vilket gör att man håller tillbaka barnens individualitet och pressar in dem i könsroller med olika förväntningar mot dem. Han menade att männen har social press på sig, att inte visa känslor, och att vara aggressiva av sig. Som sedan leder till att man får det svårare att anpassa sig och svårt att skapa en viss kontakt till medmänniskor. Därför ska man tänka på att inte endast tala om problematiken i kvinnokönsroller, utan mera om problematiken om könsroller i allmänhet. För att vi ska påminnas om att det även gäller problematiken med den manliga (Eriksson & Gottzén, 2020, s. 13).

4. Bemötande/kommunikation

Bemötande är en kommunikativ handling. Då man använder sig av bemötande, så pratar man även om beteendet, och budskapet. Bemötande är ett helhetsintryck, hur man förhåller sig till andra människor i samband med respons. Det vi kommunicerar kan tolkas på olika sätt, beroende på hur vi vill att det ska låta. Ett exempel är i en klädaffär, var personalen frågar kunden om hen kan hjälpa med något. Detta kan betyda, jag finns här och erbjuder service, men det kan också avsiktligt låta som att jag misstänker dig för något. Om man utan avsikter betar sig på något sätt i närvaro av någon annan, så är det inte alltid relevant att prata om att man bemöter någon. (Echeverri, 2010, ss. 35-37).

Hur vi uppfattar varandra påverkas av de ord, termer, och begrepp som vi väljer att använda oss av. Stämningen på arbetsplatser, och platser överlag påverkas över hur vi väljer att uttrycka oss själva. Då vi träffar på någon som uttrycker sig eller talar på liknande sätt som vi själva, så tenderar man att värdera dem extra, eftersom det kan förknippas till liknande värderingar och normer. (Echeverri, 2010, s. 71)

Kommunikation är det mest centrala verktyget att använda sig för att bemöta en annan människa. Personer som arbetar med någon sort ut av service, förväntas upprätthålla gott bemötande, kunna ta emot många olika människor, och visa lyhördhet. Även snabbt kunna ta reda på eller svara på förfrågningar, eller bemöta deras behov. (Echeverri, 2010, s. 40)

Samarbetet mellan vårdnadshavare och personalen är ett viktigt område som också har en stor inverkan på vardagen hos barnen, vårdnadshavarna men också personalen själva. Barnen idag är allt mera medvetna och har inom många områden även samma rättigheter som vuxna. Allas åsikter ska beaktas och barnen uppfattas som kompetenta på många plan. (Jensen & Jensen, 2008, s. 7)

Det som poängteras är hur viktigt samarbetet mellan vårdnadshavare och personalen är, för att barnet i fråga ska få ut det bästa möjliga av den pedagogiska undervisningen på daghemmet. Det pratas också om att auktoritet inte längre följer med automatiskt i rollen som pedagog, utan att man i stället ska utveckla sin egen auktoritet, den personliga auktoriteten. Jensen poängterar också att professionella pedagoger ska ha kompetens inom tre olika områden för att kunna hantera dagens utmaningar. Relationer, gränssättning och reflektion. (Jensen & Jensen, 2008, ss. 8-9)

När det gäller ett gott samarbete med vårdnadshavare anses grunden skapas genom personalens förmåga att skapa en jämbördig relation i kombination med att formulera sig tydligt om professionella problemställningar. Det ligger också i fokus hur personalen hanterar relationer samt allmänmänskliga resurser och utvecklingsområden. När en pedagog samarbetar med vårdnadshavare måste också hon eller han tydligt visa vem hen är som människa vilket också kan kännas väldigt känsligt. Det här innebär att man måste våga tänja på sina gränser och förhålla sig till de sidor av sig själv som man accepterar minst. Det här krävs för att man ska kunna utveckla sig själv och sina förmågor, samt att man ska kunna kommunicera med och bemöta alla vårdnadshavare. (Jensen & Jensen, 2008, s. 13)

Lärare behöver veta om, och använda sig av olika kommunikationsmedel och strategier för att underlätta kommunikationen med föräldrar. Regelbunden kommunikation om barnets lek, interaktionen med andra, och barnets beteende, kan hjälpa till att hålla föräldrar

informerade om sitt barns välbefinnande. På samma sätt som att lärare får information om barnet av föräldrarna, kan ge läraren större möjlighet att förstå barnet och dess behov. Verbal kommunikation med föräldrarna kan ske vid avlämnings- och upphämtningstider. Även via hembesök, telefon, eller under olika möten som sker mellan lärare och förälder. Skriftlig kommunikation kan ske i form av nyhetsbrev, dagbok, föräldrabrev, eller med hjälp av en anslagstavla. Man kan även använda sig av digitala kommunikationsmedel, som mejl, hemsidor, digitala portföljer mm. Effektiva strategier för att förbättra kommunikationen är att använda sig av både enkelriktade och tvåvägskommunikationsmöjligheter. Det är också viktigt för lärare att vara medvetna om att en strategi inte behöver fungera till alla familjer. (Murray, McFarland-Piazza , & J, 2015)

En annan sak som anses vara relevant i det här sammanhanget är självreflektion hos personalen. Ofta ligger fokus endast på vårdnadshavarna och barnen, men fokus måste också läggas på sig själv. En god kännedom om sig själv och även en aktiv närvaro anses vara viktiga för att kunna föra en bra dialog med vårdnadshavare, samt att kunna utveckla den. (Jensen & Jensen, 2008)

En studie som undersökte föräldrars engagemang, samt kommunikationen mellan pedagogen och föräldern, före småbarnspedagogiken, samt under den tiden var barnet ska byta från ställe till ställe. Till exempel från dagis till förskola. Studien gjordes med hjälp av intervju med föräldrar, och svarade frågeformulär av lärare. Denna studie gjordes i Australien med australienska barn som analyserades. Resultaten av studien visade sig att föräldrars kommunikation och engagemang minskades efter att ett barn övergick till ett annat stadiet (från dagis och förskolan till skolan). (Murray, McFarland-Piazza , & J, 2015)

Lärare från båda hållen svarade att de använder sig av liknande strategier för att främja föräldrars engagemang, och kommunikation. Men det visade sig ändå ha skillnader enligt föräldrarnas åsikt om hur effektiv kommunikation är. Nyckelfunktioner i tidig barndom, och för hög kvalitet i daghem är respektfull kommunikation med familjer. Det första syftet med denna studie var att beskriva föräldrars engagemang i sina barns utbildning och omsorgsmiljöer i småbarnspedagogiken, och i förskolan till skolan, med tanke på hur

föräldrarna bli involverade och hur de kommunicerar med sitt barns lärare och i vilken utsträckning. Dessa visade sig med hjälp av studien förändras när barn flyttar från förskola och barnomsorg till skolan. (Murray, McFarland-Piazza , & J, 2015)

Resultaten tyder på att föräldrarnas engagemang var lägre, enligt både föräldrar och lärares svar, för föräldrar till barn i skolmiljöer, jämfört med daghem och förskola. Dessutom var kommunikation mellan föräldrar och lärare, enligt de svar som lärare angav, lägre för föräldrar med barn i skolan, jämfört med före skolan. Det verkar som om frekvensen av dagliga informella samtal mellan föräldrar och pedagoger minskar avsevärt när barn flyttar från före skolan till skolan. (Murray, McFarland-Piazza , & J, 2015)

Det andra syftet med denna studie var att beskriva de strategier som lärare använder för att främja föräldrarnas engagemang och effektiviteten i kommunikationen mellan lärare och föräldrar i före-skola och skolmiljöer, och i vilken utsträckning dessa förändras när barn flyttar till nästa ställe. Resultaten visar att pedagoger före skolan och i skolan rapporterade att man använder liknande strategier för att främja föräldrarnas engagemang. Dock formella föräldramöten användes oftare av pedagoger i skolmiljöer, medan sociala aktiviteter och föräldranyhetsbrev användes mer allmänt av pedagoger innan de gick i skolan. (Murray, McFarland-Piazza , & J, 2015)

Det fanns också vissa skillnader i betygen föräldrar gav för kommunikationseffektivitet. Lärare i förskolemiljöer betygsattes som mer effektivt för att informera föräldrar om barnets framsteg, hjälpa dem att förstå barnets utvecklingsålder och ge information om samhällstjänster. Å andra sidan bedömdes pedagoger i skolor som mer effektiva när det gäller att ge råd till föräldrar hur man kan hjälpa till med ett barn hemma, och ge information om hur man får engagerad i skolan. (Murray, McFarland-Piazza , & J, 2015)

I en undersökning ville man se hur en pappas kommunikation med daghem och förskolan är och hur det kan påverka annat runt omkring barnet. Totalt 75 barn deltog, vars pappor man har fokuserat på. Den här studien genomfördes genom att personalen på daghemmen använde sig av loggar för att dokumentera familjens engagemang samt egenskaper.

Familjearbetare genomförde intervjuer med familjemedlemmar som ställde frågor om familjeprocessen. (Rimm-Kaufman & Zhang, 2005)

Man hade fyra frågor man huvudsakligen fokuserade på och det var hur frekvent kommunikationen mellan pappan och daghemmet är, hur den fungerar, hur den skiljer sig från kommunikationen med andra vårdnadshavare och vilka familjefaktorer (pappas närvaro i hemmet, aktiviteter involverar barnet i hemmet, uppfattning om personal som hjälpsamma) relaterar till mer frekvent kommunikation mellan pappan och daghemmet? (Rimm-Kaufman & Zhang, 2005)

Studierna visade att pappor var långt mindre engagerade och oftast endast när det gällde något problem som uppstod gällande barnet. Endast 1 av 10 pappor var engagerade på en lika nivå som den andra vårdnadshavaren som då var en kvinna. (Rimm-Kaufman & Zhang, 2005)

4.1 Vardagliga samtal som sker i småbarnspedagogiken

Ett informationsbyte om barnet sker ofta dagligen under upphämtning, och då vårdnadshavare för barnet till dagis. Detta informationsbyte är viktigt för både personalen och vårdnadshavarna för hur barnets dag sett eller kan se ut. Det kan handla om allt från hur och var barnet ätit eller sovit hemma eller på dagis. Om barnet blivit ledsen, arg eller glad på dagis eller i hemmet. Detta är viktig information man behöver veta för att bättre ha en förståelse för barnet om hen beter sig på ett annorlunda sätt, eller hur man ska bemöta barnet på rätt sätt för hennes dagliga omständigheter. (Markström & Simsson, 2013, s. 26)

Detta är viktig information man behöver veta för att bättre ha en förståelse för barnet om hen beter sig på ett annorlunda sätt, eller hur man ska bemöta barnet på rätt sätt för hennes dagliga omständigheter. (Markström & Simsson, 2013, s. 26)

4.2 Möten i tamburen

Tamburens funktion kan ses som ett utrymme för samarbete och förhandlingar. Gemenskap, omsorg, och individualitet för olika aktörer, och var man träffar på och gör ett informationsbyte med vårdnadshavarna.

Tamburen är ett utrymme var både vårdnadshavare, barn och personal träffas och skiljs åt varje dag. Därför kan man se tamburen som en länk mellan hem och dagis, jämfört med andra utrymmen i dagisets byggnad. Ofta är det i tamburen vårdnadshavare får information om vad barnet behöver ta med sig till dagis för speciella aktiviteter, som matsäck, eller vilka kläder som barnet behöver mera av, eller behöver för utevistelse, såsom blöjor, regnkläder, osv. Normer, värderingar, tidscheman, tas också upp i interaktionen i tamburen. Dock så blir informationen någorlunda mera offentlig för dem som råkar befinna sig i tamburen. (Markström & Simsson, 2013, ss. 26-27)

4.3 Föräldramöten

På tidigt 1900-tal anordnades dessa möten mera för att utbilda, fostra, och informera mödrar hur man skulle ta hand om sina barn. I dagens läge anordnas föräldramöten som informativ, och samarbetsinriktad. Till skillnad från tidigare år så finns det mera förväntningar att båda vårdnadshavarna ska delta, om så möjligheten finns. (Markström & Simsson, 2013, s. 29).

Föräldramöten ger möjlighet att vårdnadshavarna får träffa andra vårdnadshavare, samt personalen som arbetar på daghemmet. I dessa möten kan det informeras om barngruppen, aktiviteter, och mera om verksamheten eller ämnen som har en viktig påverkan för samarbete och samverkan för barnens välbefinnande och inläring.

Ibland kan personalen bjuda med en gäst som kommer och berättar om olika saker, som olika känsliga ämnen som personalen inte känner sig bekväma med att framföra själva. Vårdnadshavarna ges också en möjlighet att ställa frågor, ge önskemål, och påverka verksamheten. (Markström & Simsson, 2013, s. 30)

4.4 Utvecklingssamtal

Utvecklingssamtal är ett mera formellt möte mellan personal och vårdnadshavare. För att skapa en trygg och inbjudande yttre miljö, samt skapa goda förutsättningar för goda relationer. Man kan bjuda på kaffe och tilltugg, samt se till att man befinner sig i ett utrymme var man kan prata ostört. Personalen jobbar med relationen, de vill att vårdnadshavarna ska känna sig välkomna, trygga och delaktiga. Att skapa förtroende mellan vårdnadshavarna och personalen, så ger det även bättre förutsättningar att även informera dem om det som kan uppfattas som känslig information, som mindre positiv, eller bristfälligheter som berör barnet. En god relation till vårdnadshavarna gör också att man skapar bättre förutsättningar för samarbete, och för bättre kommunikation. Personalen kan få mera information om barnets omständigheter i hemmet, som personalen kan använda sig av för att skapa en större förståelse till barnet. (Markström & Simsson, 2013, s. 31).

5. Metod

I detta kapitel kommer vi att gå igenom de tillvägagångssätt som vi har valt för att genomföra den här undersökningen. På vilket sätt vi gick till väga för att hitta respondenter, hur vi gått till väga med intervjuerna, och hur vi analyserat de svar som vi fick av respondenterna om deras upplevelser.

5.1 En kvalitativ undersökning

Respondenternas perspektiv, upplevelser och ord är utgångspunkten i en kvalitativ undersökning, som är flätat ihop med teoretisk bakgrund. En kvalitativ undersökning håller ett fokus på respondenternas beteenden i olika sociala situationer. Beroende på kontexten undersökningen genomförs i, medföljer värderingar, beteenden, och åsikter som

respondenterna presenterar, som forskaren vill skapa en förståelse för. (Bryman, 2011, ss. 371–372).

I denna forskning intervjuade vi sex vårdnadshavare för att höra om deras upplevelser inom småbarnspedagogiken. Syftet med forskningen var att undersöka om de tre män och tre kvinnor har olika upplevelser av personalens bemötande. Därför var en kvalitativ forskning mera relevant för denna undersökning. Med denna typ av undersökning, så måste man uppfylla vissa etiska kriterier. Dessa kommer här nedan.

Informationskravet, att respondenterna tydligt fått informationen om undersökningen och syftet. Samt har de också rätt att veta vilka moment som kommer ingå i undersökningen. Vi gav ut ett infobrev till respondenterna var det stod mera tydligt om vårt syfte, om undersökningen, och att de kommer hållas anonyma. (Se bilaga 1)

Sedan finns samtyckeskravet, att respondenterna är medvetna om att deltagande i undersökningen är frivillig, och att de har rätt att avbryta sitt deltagande när som helst. Samt om en minderårig person deltar i en undersökning, så måste man även ha godkännande från dess vårdnadshavare. Respondenterna var alla vuxna myndiga människor, vilket betyder att vi endast behövde deras eget samtycke att bli intervjuade. De valde själva att ställa upp för en intervju. Under intervjutillfället blev de muntligt informerade om att de kan avbryta intervjun när som helst. (Bryman, 2011, ss. 137-139)

Anonymitetskrav, att respondenterna är fullt anonyma i undersökningen, till den grad var utomstående, eller de som läser undersökningen, inte kan komma åt respondenternas uppgifter, eller lista ut vilka de är. Detta har vi gjort med att inte skriva in namn, varken respondenternas namn, deras barns namn, eller daghemmens namn de har sina barn i. Samt har vi skrivit ner deras ord till högsvenska, för att dölja respondenternas olika dialekter. (Bryman, 2011, ss. 137-139)

Nyttjandekrav, uppgifter som samlas in om respondenten, kommer endast användas till forskningsändamålet. Efter vi samlat in intervjun och den data vi behövde, raderade vi bort alla inspelningar, samt var det ingen annan som fick lyssna på dem förutom vi som genomförde denna undersökning. (Bryman, 2011, ss. 137-139)

Falska förespeglningar, falsk och vilseledande information till respondenterna, om undersökningen får inte förekomma. Vi var tydliga om vårt syfte om undersökningen, samt var vi tydliga om att de ska svara ärligt enligt deras egen upplevelse. (Bryman, 2011, ss. 137-139).

5.2 På detta sätt beaktar vi validitet och reliabilitet

Intern reliabilitet betyder att man inte är ensam och forskar, utan man är flera forskare. Då är det viktigt att forskarna kan komma överens om hur de ska tolka det de ser och hör. (Bryman & Bell, 2013, s. 401). Vi är två som arbetat med detta examensarbete, men det var endast en av oss som intervjuade respondenterna. Vår undersökning handlar om vårdnadshavarnas upplevelser, som vi fick spela in. Då vi analyserade dessa svar och upplevelser, diskuterade vi tillsammans om vad som respondenten sa, och vilka ord hen använde sig av, samt det väsentliga och relevanta till denna undersökning.

Tillförlitlighet (credibility) vilket handlar om att det som forskaren kommit fram till, och hennes beskrivning av en social verklighet, är trovärdig i andras ögon. Att forskaren utgått från de regler man ska följa för att göra en forskning, och att man rapporterar resultaten till respondenterna man intervjuat för att de kan säkerställa att man tolkat deras svar/verklighet på korrekt sätt. Under intervjun frågade intervjuaren om hon tolkat svaret som hon fått av respondenten. Det gjorde hon med att spegla tillbaka svaret som hon tolkat, och frågade om hon uppfattat respondentens svar på rätt sätt.

(Bryman & Bell, 2013, s. 403).

Konfirmering/bekräftelse (confirmability) handlar om att forskaren ska göra det uppenbart att hen inte låtit sina egna åsikter, värderingar eller teoretisk bakgrund påverka resultaten eller slutsatserna av forskningen på något sätt. (Bryman & Bell, 2013, ss. 405-406). Vi har under arbetet och intervjun inte yttrat oss om våra egna tankar om ämnet. Vi har endast refererat till teori och tidigare forskning. Till respondenterna gjorde vi det klart för dem att det inte finns rätta eller fel svar, utan de ska endast svara ärligt enligt sina egna upplevelser.

5.3 Urval av respondenter

Vi sökte efter tre män och tre kvinnor som är vårdnadshavare, och har barn på dagis. Vi valde att utföra ett systematiskt- och snöbollsurval. Ett systematiskt urval betyder att man inte utgår från en slumpmässig modell, utan man väljer respondenter utifrån en urvalsram, (Bryman & Bell, 2013, s.194). Det här betyder att vi söker mera specifika respondenter. I detta fall gäller det att respondenterna ska vara vårdnadshavare och behöver ha barn på dagis. Snöbollsurval betyder att vi fått kontakt med respondenterna via bekantas bekanta. (Bryman & Bell, 2013, ss.206-207).

5.4 Intervjuerna

Intervjuerna gjordes på de platser var respondenterna var bekväma, och som var mest bekvämt för dem att träffas. Till exempel gjordes en intervju hemma hos respondenten. Vi har valt att göra en semistrukturerad intervju vilket innebär att vi i våra intervjuer utgår från ett par förutbestämda frågor var respondenterna tillåts svara så lite eller mycket de vill, och sväva ut i svaren. Svaren de ger kan också leda till följdfrågor vid en sådan här typ av intervju. (Bryman, 2011, ss. 475-476).

Respondenterna fick dock intervjufrågorna på förhand, för att ge oss mera genomtänkta svar, och eftersom de bad om det. Dessa finns i bilaga 2. Några respondenter gav oss mycket med information om hennes upplevelser, som gjorde att vi fick ta bort vissa irrelevanta delar. Medan en annan respondent gav kortare och mera sammanfattade svar.

Vi valde att spela in intervjuerna på telefonen via en ljudinspelare. Detta valde vi eftersom man lättare kan fokusera och hålla uppmärksamheten på respondenterna. Det gör också att man kan hålla en mera naturlig dialog, än att emellan skriva anteckningar vid sidan om, som dessutom skulle ta mera tid. Vi kan även gå tillbaka till dessa inspelningar och lyssna på dem under analyseringen, samt kan vi då i större utsträckning garantera att vi citerar dem ord för ord. Registrering av svaren ska skrivas ner så exakt som möjligt. (Bryman & Bell, 2011, s.227).

Vi var noga med att fråga dem om det var okej att spela in samtalet. Det frågades upp igen under tillfället för intervjun just innan alla frågor ställdes. Respondenterna var medvetna om att de hade en valmöjlighet att säga nej till att bli inspelad, att intervjun istället kunde antecknas. Alla respondenterna gick med på att intervjun blev inspelad.

5.5 Analysering

Efter intervjuerna lyssnade vi på inspelningarna, och sedan skrev vi ner allting på ett dokument. Vi läste igenom dokumenteringen, och markerade det väsentligaste. Då vi analyserade svaren, så skapade vi teman, och lyfte fram det mest centrala. (Kvale & Brinkmann, 2009, s. 221).

Analyseringen har skett med "teoretisk tolkning". Man läser igenom intervjuerna flera gånger om, och reflekterar till teorin och väsentliga teman. Man skriver ner tolkningar utifrån data, utan någon hjälp av en viss typ av metod. Man ska dock undvika att dra alltför snabba slutsatser från intervjuerna. Det är viktigt att inte direkt utesluta något som respondenten berättar. (Kvale & Brinkmann, 2009, ss. 253-257).

Efter att vi skrivit ner alla svar på ett dokument, färgkodade vi svaren till olika teman, och kategoriserade dem för att göra en generalisering av svaren.

6. Resultatredovisning av intervjuerna

Vi har kategoriserat de olika svaren i olika teman. De teman som vi har är "bemötande", "information/diskussion", "närvarande och lyhörd", "förväntningar" och till sist "annat". Frågorna som vi använde oss av kommer under varje tema. Varje tema har också underkategorier. Vi har lagt in generaliseringen av respondenternas svar, samt har vi tagit med några citat från en man och en kvinna som respondenterna delat med sig av.

Eftersom vi kommer hålla alla respondenter anonyma, så kommer vi kalla dem "man 1", "man 2", "man 3" och "kvinna 1", "kvinna 2" och "kvinna 3". Det finns två par utav dessa

sex respondenter, vilket betyder att två respondenter inte hade med sin partner i undersökningen. Alla respondenter hade sin intervju enskilt med intervjuaren.

Kvinna 1 och man 1, har sina barn på två olika daghem, därför ger de också två olika svar. För att förtydliga om de olika daghem som de talar om, så kommer vi kalla ett dagis "X", och det andra dagiset "Y".

6.1 Bemötande

Detta är det första temat. Det handlar om hur personalen vanligtvis brukar bemöta respondenterna enligt deras upplevelser.

6.1.1. Vardagligt bemötande

Vi började med att fråga våra respondenter om hur de vanligtvis brukar bli bemötta av personalen, eftersom vi ville se om det kunde finnas några skillnader i respondenternas svar. Tre respondenter var eniga om att personalen brukar komma fram och hälsa, på ett trevligt och glatt sätt. De brukar berätta om barnets dag och om det skett något skilt. De som svarade detta var kvinna 3 och 1, samt man 2.

Kvinna 1: *"I daghem X är de riktigt trevliga, hälsar och berättar hur dagen har varit"*

Man 2: *"Glatt och professionellt. De kommer och tar emot mig då jag kommer"*

Kvinna 2 och man 3, svarade att de endast brukar få ett hej då de kommer. Kvinna 1 och man 1, svarar om daghem Y, vilket är det andra dagiset de har ett barn på. De svarade att på detta dagis är det missnöjda med hur de blir bemötta av personalen. Det som respondenterna båda sade var att det finns brister i hur personalen tar emot barnet och vårdnadshavarna, och vårdnadshavarna känner sig inte sedda.

Kvinna 1: *"I daghem Y är det bra om vi får ett hejdå nästan. De berättar inte någon gång om det har hänt någonting"*

Man 1: *"De är mera ointresserade på något sätt"*

Så med vår fråga, hur brukar personalen vanligtvis bemöta dig, kan vi med dessa upplevelser se att inget kön står ut. Respondenterna svarade på lite olika sätt, men mera eftersom det är skillnad på ställe och personal, än det är skillnad på själva könet.

6.2 Information/diskussion

Detta är det andra temat. Här ställer vi sådana frågor som relaterar till hur respondenterna får information av personalen och vad personalen talar med dem om.

6.2.1. "Tamburs diskussion"

Vi frågade respondenterna, vad talar personalen med dig om då du hämtar och/eller för barnet? Detta gjorde vi för att få en inblick i hur mycket personalen delar med sig av barnets dag. Fyra respondenter svarade att personalen pratar ganska allmänt och ytligt om vad de ska göra på dagis, samt hur det har gått. Detta svarade man 2 och 3, samt kvinna 2 och 3.

Man 3: "På morgonen så kan de säga vad de ska göra. På eftermiddagen säger de hur det har gått"

Kvinna 3: "Hur det varit idag, om det varit något speciellt"

Kvinna 1 och man 1 berättar om daghem: Y. Båda svarar att det är bra bara de får ett hej då. Att personalen delar inte med sig om barnets dag varken på morgonen eller då barnet blir hämtat.

Kvinna 1: " Barn: Y: Där är det bra ifall vi får ett hej då"

Man 1: "På det där stället var de inte är så välkomnande så talar de ingenting på morgnarna alls"

På denna fråga, vad talar personalen med dig om då du hämtar och/eller för barnet? Kan vi se att inget kön på en respondent står ut i frågan. Återigen handlar det mera om att det är olika på olika ställen och med olik personal.

6.2.2 Information om utflykter

Vi ställde frågan, brukar personalen berätta åt dig om utflykter? Respondenterna svarade att personalen använder sig av digitala kommunikationsmedel, och genom dem sätter upp info om utflykterna. Båda vårdnadshavarna har tillgång till kommunikationsmedlet. Personalen brukar också kunna påminna och berätta om utflykten till vårdnadshavarna. Detta svarade alla respondenter.

Man 2: *"Kan komma om det har kommit på det där i appen. Om inte det har hunnit ut där så kan de berätta om det"*

Kvinna 2: *"Jo, de kan både berätta muntligt om jag hämtar eller för, men de lägger också alltid upp på appen"*

Dessa svar visar att alla får tag på informationen med hjälp av olika digitala kommunikationsmedel, som daghem använder sig av. Alla föräldrar har tillgång till den app som daghemmet använder sig av. Båda könen av föräldrarna slipper alltså åt informationen.

6.2.3 Information om speciella aktiviteter

Vi frågade också om respondenten får information om speciella aktiviteter. Respondenterna svarar att personalen kan både berätta och påminna vårdnadshavarna muntligt. De lägger ofta också upp information på de digitala kommunikationsmedlen.

Det är alltså liknande svar, och fungerar på samma sätt genom digitala kommunikationsmedel, som på föregående fråga 5.2.2.

Kvinna 2: *"Jo samma där, de kan berätta muntligt och så lägger de upp på appen, de brukar också berätta muntligt hur det gick."*

Man 2: *"Ja dagligen vad dom gör via appen. Om det inte har kommit ut på appen så kommer de till mig å säger att hej det här kommer att hända."*

Som på föregående fråga 5.2.2, visar det sig att personalen lägger upp informationen till de olika digitala kommunikationsmedlen, som båda vårdnadshavarna har tillgång till. Samt kan personalen också påminna muntligt.

6.2.4. Information om barnets dag

Vi frågade respondenterna om personalen brukar berätta åt dem om barnets dag. Fyra respondenter svarade att personalen nog brukar berätta om barnets dag, men det kan bero på när man kommer och hämtar, det kan hända att personalen som haft barnet på dagis redan slutat. Då är det annan personal som tar emot föräldrarna, och då vet man inte säkert om det hänt något speciellt eller inte.

Kvinna 3: *"Oftast är klockan halv fem då jag hämtar och då är inte vanliga tanterna där utan en annan tant. Men om jag hämtar tidigare så ja"*

Man 3: *"Ja alltid då man hämtar brukar de berätta hur det gått så där snabbt och ytligt. Inte är det något annat egentligen"*

Kvinna 1 och man 1, berättar att på dagis Y, så berättar inte personalen om hur barnets dag har gått. Men på daghem: X, så berättar nog personalen om barnets dag, eller vad de kommer göra under dagen.

Kvinna 1: *"Vid dagis: X gör de nog, men inte vid dagis: Y"*

Man 1: *"Ja nog på dagis: X, men inte på dagis: Y. På dagis: Y säger de inte någonting egentligen på morgonen. Men på dagis: X så ja, har de jumpa dag så säger de. Så kan de ju säga vad de ska göra där ute och sådana där saker"*

Dessa svar visar att på vår fråga om personalen berättar om barnets dag, kan variera från dag till dag och från dagis till dagis. Att ofta berättar personalen, men ibland är inte ordinarie personal på plats om barnet blir hämtat senare. Vi tolkar att detta inte har en skillnad på vem det är som kommer och hämtar eller för, det är endast skillnad på personalens engagemang.

6.2.5. Annan information

Vi frågade respondenterna om de kommer på något annat som personalen brukar tala eller berätta åt dem om. Alla respondenter svarade att de inte kommer på något, men ibland kan de handla om småprat, som inte har någonting med barnet eller daghemmet att göra. Ibland har de fullt upp med annat, eller om många barn blir hämtade på samma gång, så har de inte tid.

Kvinna 2: "Inte egentligen, de brukar ha lite fullt upp då jag kommer så de har nog inte tid att diskutera något extra. Men om det hade varit något skilt så berättar de nog"

Man 3: "Nää, beror på om de har något speciellt. Ja om inte de har något annat på gång kanske. Om det är många som hämtas på samma gång, så kanske de inte kommer. Annars kommer de nog ofta"

I denna fråga var det ingen respondent som stod ut.

6.2.6. Tillsägelser

Frågan som vi gav till respondenterna var, vem brukar få tillsägelser angående barnens utvecklingssamtal och föräldramöten? Respondenterna svarade att informationen om utvecklingssamtal brukar komma på de digitala kommunikationsmedlen. Ibland kan personalen också nämna muntligt att utvecklingssamtal kommer att ske. Via de digitala kommunikationsmedlen kan man också välja vilken tid som passar vårdnadshavarna bäst då det gäller barnets utvecklingssamtal.

Kvinna 3: "De har väl skicka på appen tror jag, då får man ju som båda" (att båda vårdnadshavarna fått tillsägelsen till utvecklingssamtalet)

Man 2: "Det är egentligen jag som får den nu så där muntligt eftersom ja e 90% av tiden som för å hämtar. Om inte dom lägger på appen"

Ofta kommer alltså tillsägelsen till båda vårdnadshavare via de digitala kommunikationsmedlen, annars kan det också nämnas muntligt till den som kommer och hämtar eller för barnet till dagis. Detta tolkar vi som att tillsägelsen kommer till båda, eller till den som råkar komma till dagiset. Det är alltså inte mera till ett kön än till det andra.

6.3 Närvaro och lyhördhet

Detta är det tredje temat. Detta tema handlar om hur personalen är närvarande och lyhörd till respondenterna, enligt respondenternas upplevelser.

6.3.1 Personalens tillgänglighet

Respondenterna svarade på frågan, känner du att personalen är tillgänglig? Och gav lite olika svar. Två av respondenterna svarade att ja de tycker att personalen är tillgänglig. Att det alltid finns personal nära till hands, och de kommer emot och ser barnet och respondenten. De som svarade detta var man 1 och man 2. Kvinna 2 och 3, samt man 3, svarade med ett enkelt ja, de tycker nog det.

Man 2: *”Oftast är det på det sättet, personalen är alltid tillgänglig. På morgonen går det snabbt, men skulle man vilja säga någonting så är det nog möjligt. De lämnar nog”*

Man 1: *”På dagis: X är det bättre. Där är de välkomnande och faktiskt kommer emot”*

Kvinna 1 och man 1 står ut i frågan då de talar om daghem: Y. De berättar att personalen ofta pratar med varandra sinsemellan och därför kan de kännas som otillgängliga.

Kvinna 1: *”Oftast så nog kan du nog tala med dem, men många gånger kan de också stå som en grupp å tala, tanterna. Vi tycker ju bara de ska komma emot. Vet du ungefär som att jag ser nog dig. Men det gör de inte vid daghem: Y”*

Man 1: *”Nä. Det är värst på morgonen vid daghem: Y. Men vissa tanter talar med andra tanter och är som bara ”skick in barnet bara hejdå”*

På denna fråga fick vi lite olika svar, några respondenter gav längre svar och några gav korta. Helhetsmässigt var det inget kön som stack ut mera än det andra. Så återigen beror det endast på personalen och daghemmet.

6.3.2. Personalens lyhörddhet

Vi frågade ifall respondenterna tycker att personalen är lyhörda. Alla respondenter svarar med att ja de tror nog att personalen är lyhörd, om det finns något som vårdnadshavaren vill diskutera om.

Man 2: *"Jo. De gör de. De tar det i alla fall i beaktande, du kanske inte får de bästa av situationen men de tar i beaktande. Säger du någonting och vill ha svar så får du nog det"*

Kvinna 3: *"Jaa, många gånger kanske de inte alltid har tid just i själva förändret och hämtandet, men annars går det nog bra och ringa också. De svarar nog och då har de oftast bättre tid att tala. Men oftast kommer det fler barn på samma gång eller vet du som ganska så där rörigt"*

Kvinna 1 däremot gav också ett svar var hon hade exempel på när hon känner att personalen inte riktigt är lyhörda. Detta gäller daghem: Y. Hon känner att hon inte ens har en valmöjlighet när personalen inte bryr sig eller lyssnar.

Kvinna 1: *"Vid daghem Y känner jag som att man inte har en valmöjlighet heller" (...)*

Även här tolkade vi svaren som att det inte är någon skillnad när det kommer till könen hos respondenterna. Återigen skiljer det sig endast på personal och vilket daghem det är fråga om.

6.3.3. Funderingar & oro

Vi ställde frågan, tar personalen dina funderingar, oro, m.m. på allvar? Alla respondenter var överens om att personalen nog tar deras oro och funderingar på allvar. Det var ingen respondent som tvekade på sitt svar med att svara att personalen nog alltid tar dem på allvar, ifall det skulle vara något speciellt.

Kvinna 1: *"Ja, nu har ja ju inte haft, eller ja faktiskt när hon var jätteängslig i början. Då kom en i personalen med en jättebra idé"*

Man 3: *"Ja de tar nog på allvar. Och följer upp om det är någonting som vi har tyckt eller någonting som man skulle kunna säga här hemma"*

Det var ingen respondent som stod ut med sitt svar i den här frågan.

6.4 Förväntningar

Detta är det fjärde temat som handlar om vad personalen förväntar sig av vårdnadshavarna.

6.4.1 Förväntningar av personalen

Frågan vi ställde här var vad personalen förväntar sig av respondenterna, till exempel att ha med rätta kläder, blöjor, matsäck o.s.v.? Respondenterna svarade att personalen nog förväntar sig att rätta saker ska tas med; blöjor, kläder och matsäck. Ibland kan personalen påminna vårdnadshavarna om detta.

Kvinna 3: *"Ja, oftast kommer det till mig och jag är helt okej med det. Det är jag som oftast packar väskorna, och ser till vet du att allt är med. Fast inte det är jag som för. Så på det viset har vi delat upp det ganska bra enligt mig"*

Man 2: *"Jag skulle säga att det är på båda men du skulle ju lite kunna se det som att de alltid är på mig eftersom jag ser dem (personalen). Partnern ser dem oftast en dag i veckan. Det som dom mest kan förvänta sig är att man lägger in tiderna. Du ska boka hur länge dom ska vara på dagis, och att ta med rätta saker som barnet behöver"*

Alla respondenter håller med om att de ska ha med det som barnet behöver för en fungerande vardag på daghemmet. Det förväntas också att man har med det som behövs när de ska på utflykt eller ha något speciellt program var det behövs något utöver det vanliga. Enligt de svar som vi har fått verkar det vara som att en vårdnadshavare ofta har

ett mera "huvudsakligt ansvar" men vem det råkar hamna på är slumpmässigt, och kan bero på olika faktorer.

6.4.2. Påklädning

Vi frågade respondenterna om personalen hjälper till att klä på eller av barnet vid upphämtning och när de för barnet till dagis. Respondenterna svarar olika, eftersom de kommer olika tider när de ska hämta barnen. De flesta svarar att de själva klär av barnet på morgonen och då de hämtar är barnet redan ute och färdigt påklädd.

Kvinna 2: "Nå de är ute då jag kommer med mitt barn, så barnet får ju behålla utekläderna på. Och då jag hämtar så är de ute, så då är barnet redan påklädd"

Man 3: "Jag dom klär av och på barnen då det är Corona. Före Corona klädde man av och tvättade händerna. När man hämtar är de alltid färdigt påklädda eller börjat klä på sig ifall man hämtar inifrån"

Under coronan har personalen klätt av och på barnen, eftersom vårdnadshavarna inte fått komma in på dagis. Men vanligtvis brukar respondenterna själva klä av barnen på morgonen och tvätta händerna med barnen. Dessa respondenter hämtar alla sina barn ganska sent, och är färdigt ute på gården, och därför är barnen alltid färdigt påklädda. Ingen av respondenterna står ut i denna fråga.

6.5 Annat

Vi frågade om det ännu var något som respondenterna ville berätta om. De fick möjlighet att ta upp något som vi inte frågat, som kunde vara relevant för denna undersökning. Alla respondenter svarar att de inte har mera att tillägga, förutom kvinna 3 och man 2.

Kvinna 3: "Jag tror att det kanske har ändrat, framförallt just vem som för och hämtar mera. Inte vet jag, sedan är det väl hur mycket ansvar de olika föräldrarna vill ta och har, och hur mycket man diskuterar sinsemellan. För oss är det inte så stor skillnad på vem som får det där budet för att oftast så pratar man om det, så den andra vet"

Man 2: *“Tidigare då barn A var liten och var i ett annat dagis, då tror jag faktiskt att de såg mer på partnern och mera förväntningar på henne som mamma. Men jag har aldrig känt att det skulle vara någon skillnad på det sättet för min del. Då jag hämtar ju som mycket nu så, och för”*

Kvinna 3 och man 2 har lite olika tankar. Kvinna 3 menar att det är vårdnadshavarna sinsemellan som delar upp olika ansvarsområden hur de vill ha det när det gäller daghemssituationen, vad som är mera praktiskt m.m. Det behöver alltså inte vara ett specifikt kön som har hand om ett specifikt ansvarsområde. Man 2 berättar att då hans första barn var litet och gick i ett annat dagis än i dagsläget så kändes det som att det var mera förväntningar på mamman. Nu känns det annorlunda då han hämtar och för barnen för det mesta.

6.6 Gott bemötande enligt respondenterna

Vad anser du som gott bemötande av personal inom småbarnspedagogiken? Den här frågan hör inte till något av de teman som vi har behandlat här tidigare. Den finns med eftersom vi ville se ifall svaren gick att jämföra mellan männen och kvinnorna, ifall de skiljer sig åt. Den finns också med eftersom vi vill få en större förståelse för hur vårdnadshavare vill bli bemötta, och för att kunna ta det i beaktande i framtida yrke. Förhoppningsvis kan du som läser detta och arbetar med barn, också ta dessa svar i beaktande i din yrkesroll.

Kvinna 1: *“Först och främst att de hälsar på morgonen. Och ser barnet. Och inte bara förväntar sig att barnet kan fara in själv. Men just att de ser barnet och tar emot. Så det känner sig okej, och hjälper att hitta en plats vart de kan fara. Och då du hämtar att de vet du ser, nu kommer du. Och de vet var de har barnet ungefär i alla fall. Och de sedan kommer fram och berättar om det har varit något skilt, säger hej då. Det förväntar jag mig”*

Man 1: *“De måste visa att de tar över ansvaret om barnet. Att man inte kan som bara komma dit med ett barn. Det är inte roligt som förälder att knuffa in ditt barn var du inte vet om personalen tog över eller om de har fullt upp med annat. För det är viktigt det att man nog kommer och tar emot och tar över”*

Man 2: *“För barnens skull vill jag alltid bli bemött med ett glatt hej, och det får vara hur oäkta som helst. Men det måste vara ett glatt hej. Det är ett bra bemötande “*

Respondenternas svar överensstämmer långt med varandra, inget kön står ut i denna fråga. Majoriteten av respondenterna svarade att de vill att personalen kommer fram och hälsar både till barnet och till vårdnadshavaren. Personalen behöver visa att barnet tas emot och ansvaret om barnet överförs till personalen. Samma sak gäller när man kommer och hämtar barnet. Personalen ska komma emot vårdnadshavaren och veta ungefär var barnet i fråga befinner sig, och sedan säga hej då till barnet och vårdnadshavaren.

6.7 Respondenternas tillfredställelse av bemötandet

Är du nöjd med hur du blir bemött, varför/varför inte? Den här frågan var inte heller relevant till våra teman, men den hör ihop med föregående fråga (6.6) och ger oss svar på om de är nöjda med det bemötandet de just nu får av personalen.

Kvinna 1: *“Nog är jag helt nöjd på det sättet, men det skulle kunna vara bättre vid daghem: Y. Där skulle de kunna vara lite mer engagerade”*

Man 1: *“Jaa, jag har ju ett som jag är nöjd med, och ett som jag inte är så nöjd med. De gör ju alla de där sakerna fel som inte jag skulle vilja. (syftar på dagis: Y). Det är ett ställe som man inte tycker att är välkomnande”*

Man 2: *Jag är nöjd med hur jag blir bemött, får mitt glada hej. Jag får vad jag anser att jag behöver”*

Kvinna 2: *“Ja, jag är nöjd. Just att de är trevliga och kommer och säger hej och hej då”*

Kvinna 3: *“Jaa nog tycker jag det. Nej nog tycker jag de bemöter, inte har något speciellt problem eller någonting”*

Majoriteten av respondenterna är nöjda med hur de blir bemötta, de känner att de blir bemötta då de kommer, och får den informationen de behöver, och kan lita på att de kan berätta till personalen om det är något de funderar över. De som står ut i denna fråga var

kvinnor 1 och män 1 som är missnöjda med bemötandet de får på daghem: Y, var de upplever att personalen inte är välkomnande eller är engagerade.

7. Slutdiskussion

Syftet med vårt examensarbete var att undersöka om vårdnadshavarnas upplevelser med personalens bemötande skiljer sig beroende på vårdnadshavarens kön. Detta ämne valde vi eftersom vi valt småbarnspedagogik som inriktning, och vi har i tidigare studier pratat om hur viktigt det är att bemöta och samarbeta med vårdnadshavare. Vi ville undersöka om det som står i grunderna för planen för småbarnspedagogik, om att undvika stereotypiska antaganden och att främja god kommunikation genomförs.

Vi har i teoridelen tagit upp om begreppen kön, genus och roller, om vad de betyder, samt om begreppens härkomst. Vi har sett tillbaka på hur familjereformen, och olika förväntningar sett ut på de båda könen. Vi har också gett en inblick om vad som står i grunderna för planen för småbarnspedagogik om samarbete och bemötande av vårdnadshavare. Vi har också tagit upp om på vilka sätt personalen vanligtvis kommer i kontakt med föräldrarna under dagen eller olika möten.

Vi valde en kvalitativ undersökning, eftersom vi ville få en förståelse om vårdnadshavarnas upplevelser. Vi fick kontakt med tre kvinnor, och tre män som respondenter via bekantas bekanta. Vi valde dessa respondenter via en urvalsram som är relevant för denna typ av undersökning. I detta fall behövde vi komma i kontakt med vårdnadshavare som har barn på dagis. Vi intervjuade dem och fick spela in intervjuerna, efter att vi frågat om respondenternas lov om att göra det. Vi skrev ner alla intervjusvar på ett dokument som vi sedan analyserade för att göra upp teman och delar och för att göra en generalisering.

Respondenterna fick ett informationsbrev (se bilaga 1), samt berättade vi muntligt om undersökningen till dem, då de fick förberedda intervjufrågor (se bilaga 2), och återigen just före vi började ställa intervjufrågorna och bandade in intervjun.

Till våra frågeställningar hörde om båda vårdnadshavarna får lika mycket information om barnets vardag och om verksamheten, blir vårdnadshavarna bemötta på samma sätt, om personalen är lyhörd och närvarande till båda könen av vårdnadshavare, och ifall det förväntas olika beroende på könen samt att påverkas personalen av könsroller och agerar efter dem?

Vår första frågeställning var om vårdnadshavarna får lika mycket information om barnens vardag och överlag om verksamheten. Respondenterna svarade att muntligt på plats får de kort och ytlig information om hur dagen har gått. Ibland kan de få kort och ytlig information om de ska göra något speciellt under dagen. Men för någon större aktivitet meddelar personalen om den via ett digitalt kommunikationsmedel som båda vårdnadshavarna har tillgång till. Personalen använder även de digitala kommunikationsmedlen, för att meddela och ge en inkallelse till vårdnadshavarna för att delta på ett utvecklingssamtal, eller föräldramöte.

Vår andra frågeställning var om vårdnadshavarna blir bemötta på samma sätt. En del av respondenterna svarade att personalen brukar komma emot och hälsa, vara trevliga och glada då vårdnadshavaren kommer. Två andra respondenter svarade att de inte känner sig sedda då de kommer till daghem: Y, och det finns brister i hur personalen tar emot både vårdnadshavaren och barnet. Det här berodde dock inte på könen, utan om brister i dagvårdskvaliteten.

Tredje frågeställningen var om personalen är lyhörd och närvarande. Fyra av respondenterna svarade att personalen är lyhörd och närvarande, man 1 och kvinna 1 däremot svarade att de inte riktigt är det. De menar att personalen ofta är distraherade eller pratar med varandra.

Därför känns de otillgängliga. Men de tror att personalen är lyhörd, om vårdnadshavaren vill diskutera om något, samt att de tror att personalen tar vårdnadshavarens oro och funderingar på allvar.

Fjärde frågeställningen var ifall det förväntas olika beroende på könen. Personalen förväntar sig att rätta kläder, blöjor och matsäck ska tas med. Ibland kan också personalen påminna vårdnadshavarna om detta. Under Corona har personalen klätt av och på barnen, annars kan det se annorlunda ut beroende på vilken tid man hämtar och för. Vanligtvis brukar respondenterna klä av och på barnen själv, men om barnen är ute behöver vårdnadshavarna inte klä på eller av barnen.

Sista och femte frågeställningen var att påverkas personalen av könsroller och agerar efter dem? Enligt respondenternas svar om deras upplevelser, så har undersökningen visat att personalen inte påverkas av könsroller eller vissa förväntningar hos könen då de bemöter vårdnadshavarna.

Resultatet på vår undersökning visar att personalen nog inkluderar och informerar båda vårdnadshavarna, ofta via olika digitala kommunikationsmedel, som båda vårdnadshavarna har tillgång till. Enligt de svar som vi fått av respondenterna, ser det ut som att de alla är nöjda på sättet de blir bemötta på, samt hade de alla många gånger samma svar mellan könen. Det tyder på att personalen långt bemöter dem på liknande sätt, som det står att man ska göra i styrdokumentet. De gånger var något svar eller upplevelse stod mera ut än de andras, kom det fram att det handlade om allmänna brister hos personalens bemötande, som inte berodde på grund av könen. Med denna undersökning kom vi fram till, med hjälp av respondenternas upplevelser, att personalens bemötande av vårdnadshavarna inte skiljer sig åt beroende på könen.

En framtida forsknings idé, hur man kunde forska vidare om ämnet, kunde vara att undersöka om personalen bemöter barnen olika, eller använder annorlunda begrepp då de talar med barnen, beroende på barnets kön. Till exempel, att man använder adjektiven, modig och stark till pojkar, men man använder sig mera av fin och duktig till flickor.

Genomförandet av detta examensarbete har inneburit många blandade känslor. Stundvis har det varit tungt, eftersom det har varit svårt att hitta relevanta artiklar om detta ämne.

Vi har fått en större inblick om hur vårdnadshavare vill bli bemötta av personalen vilket är något som vi kan ta i beaktande i framtida yrke. Vi hoppas också att de som läser detta också kan förstå hur viktigt det är att bemöta vårdnadshavare på rätt sätt. Vi vill även tacka våra respondenter som har ställt upp på intervjuerna, och gjort den här undersökningen möjlig att genomföra.

Referenser

- Bryman, A. (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Malmö: Liber AB.
- Bryman, A., & Bell, E. (2013). *Företagsekonomiska forskningsmetoder*. Stockholm: Liber AB.
- Davidsson, S., & Juslin, E. (2021). *Ressurstarka barn -Stöd till utsatta barn inom småbarnspedagogiken*. Yrkehögskolan Novia. Novia publikation och produktion, serie L: läromedel, 1/2021.
- Echeverri, P. (2010). *Bemötandeboken*. Norstedts.
- Elvin-Nowak, Y., & Thomsson, H. (2003). *Att göra kön. Om vårt våldsamma behov av att vara kvinnor och män*. Stockholm: Albert Bonniers Förlag AB.
- Eriksson, M., & Gottzén, L. (2020). *Genus*. Stockholm: Liber AB.
- Fink, J., & Lundqvist, Å. (2009). *Välfärd, Genus och familj*. Malmö: Liber AB.
- Giddens, A., & Sutton, P. (2021). *Sociologi*. Lund : Studentlitteratur AB.
- Gillian, C. (1982). *Med kvinnors röst: psykologisk teori om kvinnors utveckling* . Stockholm: prisma.
- Institutet för hälsa och välfärd*. (den 19 maj 2022). Hämtat från <https://thl.fi/sv/web/jamstallldhet/framjande-av-jamstallldhet/ordlista#k%C3%B6n>
- Jensen, E., & Jensen, H. (2008). *Professionellt föräldrasamarbete*. Stockholm: Liber AB.
- Kimmel, M., Hearn, J., & Connell, R. (2004). *Hanbook of studies of men & masculinities*. United states of America: SAGE Publications.
- Kvale, S., & Brinkmann, S. (2009). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. Lund: studentlitteratur.
- Lafreniere, P. (2011). Evolutionary Functions of social play. *American journal of play* , 3(4), 464- 488.
- Magnusson, E., & Marecek, J. (2010). *Genus och kultur i psykologi. Teorier och tillämpningar*. Stockholm : Natur & Kultur .
- Markström, A.-M., & Simsson, M. (2013). *Utvecklingssamtal -kommunikationen mellan hem och förskola*. Studentlitteratur AB, Lund.
- Murray, E., McFarland-Piazza , L., & J, L. (2015). Changing patterns of parent–teacher communication and parent involvement from preschool to school. *Early Child Development and Care*, 185(7), 1032-1049.

- Parsons, T. (1955/1968). Family structure and the socialization of the child. i T. Parsons, & R. Bales, *Family: socialization and interaction process* (ss. 35-131). London: Routledge & Kegan Paul.
- Rimm-Kaufman, S. E., & Zhang, Y. (2005). Father-School Communication in Preschool and Kindergarten. *School Psychology Review*, 34(3), 3287-308.
- Utbildningsstyrelsen. (den 19 12 2018). *Grunderna för planen för småbarnspedagogik*. Hämtat från Opetushallitus:
https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/grunderna-for-planen-for-smabarnspedagogik-2018_0.pdf
- Zammuner, V. L. (1986). Children's sex-role stereotypes: A cross-cultural analysis. i P. Shaver , & C. Hendrick, *Sex and gender*. Beverly hills, Calif: Sage .

Bilaga 1

Hej!

Vi är två socionomstuderande som går på yrkeshögskolan Novia i Vasa. Vi heter Petra Fors och Elma Bajic. Vi arbetar på vårt examensarbete som handlar om att undersöka på vilket sätt personalen bemöter vårdnadshavare. Syftet är alltså att undersöka om vårdnadshavarnas upplevelser med personalens bemötande inom småbarnspedagogiken skiljer sig beroende på vårdnadshavarens kön. Med det söker vi efter respondenter som har barn på dagis.

Intervjun kan ta ca. en halvtimme. Respondenten vi intervjuar kommer vara fullt anonym. Vi hoppas på att få godkännande av respondenten att spela in intervjun, men om detta inte känns bekvämt så kan vi också anteckna. Detta kommer dock kräva lite mera tid vid intervjun. Insamlingen av data är endast till för vår undersökning, och kommer att raderas bort efter våran analys.

Vi vill redan på förhand tacka de som väljer att delta i vår forskning!

Om du har ytterligare frågor så kan du kontakta:

Elma Bajic tel. xxxxx eller e-post: xxxxx

eller

Petra Fors tel. xxxxx eller e-post: xxxxx

Bilaga 2

Förberedda intervjufrågor:

Kan du beskriva hur personalen vanligtvis brukar bemöta dig?

Vad talar personalen med dig om då du hämtar eller för barnet?

Brukar personalen berätta åt dig om:

- utflykter
- speciella aktiviteter
- barnets dag
- annat?

Känner du att personalen är:

- tillgänglig
- lyhörd
- tar dina funderingar, oro, m.m. på allvar?

Vad anser du som gott bemötande av personal inom småbarnspedagogiken?

Är du nöjd med hur du blir bemött? - Varför/varför inte?

Vem brukar få tillsägelsen angående barnets utvecklingssamtal?

Vad förväntar personalen sig av dig? T.ex. att ta med rätta kläder, blöjor, matsäck o.s.v.

Hjälper personalen dig att klä på eller av barnet vid upphämtning och då du för barnet till dagis?

Finns det ännu något du vill berätta eller tillägga?